

Stanovisko

Rady pro výzkum, vývoj a inovace k návrhu projektu sdílených činností „Prohloubení integrace výzkumného a inovačního ekosystému ČR do Evropského výzkumného prostoru a podpora intenzivní mezinárodní spolupráce výzkumných organizací a podniků ČR ve výzkumu, vývoji a inovacích (CZERA)“

I. Způsob předložení materiálu

O zařazení návrhu projektu sdílených činností s názvem „Prohloubení integrace výzkumného a inovačního ekosystému ČR do Evropského výzkumného prostoru a podpora intenzivní mezinárodní spolupráce výzkumných organizací a podniků ČR ve výzkumu, vývoji a inovacích (CZERA)“ na program 362. zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“) dne 27. listopadu 2020, požádal prvního místopředsedu Rady dopisem čj. MSMT-39922/2020-3 náměstek pro řízení sekce vysokého školství, vědy a výzkumu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“).

II. Projednání dokumentu Radou

Rada materiál projednala na 362. zasedání dne 27. listopadu 2020 a přijala k němu usnesení obsažené v části V. stanoviska.

III. K předloženému dokumentu

Cílem projektu sdílených činností je poskytovat všem zúčastněným stranám z prostředí VaVal v ČR kompletní portfolio služeb analytického, informačního, poradenského a konzultačního charakteru, odpovídající nárokům kladeným na zapojení do mezinárodní spolupráce ve VaVal. Projekt bude poskytovat orgánům státní správy ČR zodpovědným za výkon agendy VaVal a zejména výzkumným organizacím a podnikům ČR expertní podporu, jež povede k vytváření příznivého prostředí pro intenzivní účast subjektů ČR v 9. rámcovém programu EU pro výzkum a inovace Horizontu Evropa (2021–2027) a dalších mezinárodních iniciativách a programech VaVal.

V rámci projektu bude systematickou informační, konzultační, poradenskou a analytickou činností zabezpečen efektivní přenos informací o evropských iniciativách, resp. programech VaVal, a to zejména o 9. rámcovém programu Horizontu Evropa (2021–2027), na výzkumná a inovační pracoviště ČR, která mají potenciál podílet se na řešení projektů VaVal podporovaných v rámci těchto nástrojů.

Projekt bude realizován ode dne 1. ledna 2021 do dne 31. prosince 2027. Celkové náklady na realizaci projektu sdílených činností dosáhnou ve stanoveném období výše 289 886 056,- Kč. Prostředky finanční podpory, které budou poskytnuty na realizaci projektu sdílených činností CZERA, budou MŠMT hrazeny ze zdrojů účelové podpory v rámci výdajů státního rozpočtu ČR na VaVal.

Projekt má vazbu na opatření 13 „Zapojení výzkumných týmů do Horizontu Evropa, případně dalších programů EU, oboustranná mezinárodní mobilita a mezinárodní spolupráce výzkumných organizací a podniků, a podpora systémového

zpřístupňování výsledků vědy a výzkumu“ a opatření 16 „Zabezpečení koordinovaného zastoupení ČR v programovém výboru rámcového programu EU pro výzkum a inovace Horizont Evropa (2021-2027) za účelem efektivního prosazování priorit ČR, které vyplývají z prioritních orientací českého výzkumu a inovací“ Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky 2021+ (dále jen „NP VaVal 2021+“).

Zásadní připomínky Rady se zaměřují zejména na zajištění financování projektu, synergie mezi aktivitami obsaženými v předkládaném projektu s obdobnými aktivitami v jiných projektech a aktuálně prováděnými činnostmi (analytické a expertní činnosti atd.) z hlediska vyloučení věcných duplicit a zamezení dvojímu financování, dále na finanční mechanismus využívání činností/výstupů uvedených v projektu.

IV. Připomínky

1. Zásadní připomínka

Rada žádá v kontextu anotace opatření 13 NP VaVal 2021+ o vysvětlení vazeb mezi aktivitami obsaženými v předkládaném projektu sdílených činností s obdobnými aktivitami v jiných projektech (STRATIN+, CZELO, NCIP VaVal), zejména z hlediska zamezení věcným duplicitám a dvojímu financování. Obdobné vysvětlení Rada požaduje ve vazbě na stávající aktivity zajišťované jednotlivými orgány státní správy (např. zpracování pravidelných ročních analýz v oblasti VaVal zajišťované ÚV ČR-Odborem Rady) a agenturami (Technologická agentura ČR). Bude mezi všemi výše uvedenými aktivitami zajištěna synergie? Bude zamezeno duplicitám? Pokud ano, jakým způsobem? Požadované vysvětlení Rada žádá doplnit na vhodné místo do materiálu.

Rada dále žádá o uvedení informace, zda, a pokud ano, tak prostřednictvím jakého schématu podpory a v jaké výši budou na realizaci projektu využity fondy EU.

2. Zásadní připomínka

Rada žádá o vyjádření, zda činnosti/výstupy projektu CZERA budou poskytovány bezplatně či za úplatu orgánům státní správy ČR zodpovědným za výkon agendy VaVal, výzkumným organizacím a podnikům ČR. Vyjádření včetně popisu mechanismu poskytování těchto služeb Rada žádá doplnit na vhodné místo do materiálu.

3. Zásadní připomínka

V předkládací zprávě je uvedeno: „Prostředky finanční podpory, které budou poskytnuty na realizaci projektu sdílených činností CZERA, budou MŠMT hrazeny ze zdrojů účelové podpory v rámci výdajů státního rozpočtu ČR na VaVal. Předkládaný materiál nevyvolává žádné dodatečné výdaje nad rámec schválených rozpočtových limitů kapitoly MŠMT.“ V kapitole 4 „Finanční náklady“ materiálu je v odstavci Souhrnný rozpočet uveden rozpis nákladů / výdajů na projekt CZERA v jednotlivých letech 2021-2027, který uvádí, že v roce 2021 budou výdaje potřebné k jeho financování z účelové podpory MŠMT ve výši 5 611 376 Kč, v roce 2022 ve výši 38 961 344 Kč a v roce 2023 ve výši 46 570 866 Kč. Celkové náklady na projekt jsou plánovány na 289 886 056 Kč.

Dle schváleného vládního návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na VaVal pro rok 2021 a střednědobého výhledu na roky 2022 a 2023 má MŠMT na položku „Projekt sdílených činností“ schváleny výdaje v roce 2021 ve výši 0,0 Kč a v letech 2022 a 2023 výdaje, jejichž výše však není dostatečná na pokrytí CZERA a současně dalších dvou projektů sdílených činností CZELO a STRATIN+, které jsou v současné době také ve schvalovacím procesu. Rada upozorňuje, že schválení projektu vládou nezakládá automaticky nárok na schválení výdajů projektu v uvedené výši. Financování projektu bude záviset na možnostech státního rozpočtu.

Rada žádá MŠMT o informaci, z čeho budou pokryty plánované výdaje na činnost CZERA v počátečním roce 2021 a o doplnění této informace do materiálu.

4. Zásadní připomínka

V kapitole 2.5 je uvedeno, že očekávaným přínosem projektu CZERA je intenzivnější zapojení výzkumných subjektů ČR do FP9 v porovnání s jeho předchůdci. Rada doporučuje doplnit tento ukazatel do seznamu klíčových výkonnostních indikátorů v kapitole 6. 4. (např. obdobně jako indikátor u opatření 16 NP VaVal 2021+ - „vyšší intenzita zapojení výzkumných organizací a podniků ČR do rámcového programu EU pro výzkum a inovace Horizont Evropa (2021-2027) -- v porovnání s rámcovým programem EU pro výzkum a inovace Horizontem 2020 (2014-2020) -- co se týká počtu předložených návrhů/úspěšných účastí v projektech a výše finančních prostředků, jež výzkumné organizace a podniky ČR z rozpočtu rámcového programu EU získají“.

5. Zásadní připomínka

Rada žádá MŠMT, aby doplnilo do materiálu zdůvodnění o dosavadní činnosti v oblasti integrace výzkumného a inovačního ekosystému ČR do Evropského výzkumného prostoru (ERA) a podpory intenzivní mezinárodní spolupráce výzkumných organizací a podniků ČR ve VaVal.

6. Zásadní připomínka

Rada žádá u kapitoly 3.1 Popis projektových aktivit u každého modulu o doplnění jasného vymezení odpovědností a kompetencí za realizaci uvedených aktivit.

V. Závěr

Rada

1. schvaluje stanovisko k bodu 362/A5 Projekt sdílených činností Prohloubení integrace výzkumného a inovačního ekosystému ČR do Evropského výzkumného prostoru a podpora intenzivní mezinárodní spolupráce výzkumných organizací a podniků ČR ve výzkumu, vývoji a inovacích (CZERA),
2. žádá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy před předložením materiálu do mezirezortního připomínkového řízení o zapracování připomínek Rady k předmětnému materiálu a jeho předložení předsednictvu Rady,
3. zmocňuje předsednictvo Rady odsouhlasit vypořádání připomínek Rady,
4. žádá předsednictvo Rady informovat na nejbližším zasedání Rady o vypořádání připomínek Rady,

5. ukládá Odboru Rady zaslat stanovisko Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy,
6. ukládá Odboru Rady, aby po schválení projektu CZERA vládou pozval na jednání Rady zástupce projektu CZERA.

V Praze dne 27. listopadu 2020